

Sygn. akt III AUa 814/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.)
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2013 r. w Szczecinie

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 24 sierpnia 2012 r. sygn. akt VII U 2374/11

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w dniu 24 sierpnia 2012 roku i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie VII Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Sygn. akt III AUa 814/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 sierpnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie ubezpieczonego E. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z 30 września 2011 r., odmawiającej prawa do emerytury.

Sąd I instancji ustalił, że E. W., urodzony (...) legitymujący się łącznym okresem ubezpieczenia 32 lat, 2 miesięcy, 3 dni złożył 16 sierpnia 2011 r. wniosek o prawo do wcześniejszej emerytury. Kierując się treścią art. 184 w zw. z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 – 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983, nr 8, poz. 43 ze zm.) sąd okręgowy zważył,

że ubezpieczony nie wykazał co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 r., co umożliwiłoby mu nabycie prawa do wcześniejszej emerytury.

Z rozstrzygnięciem sądu okręgowego nie zgodził się ubezpieczony. W apelacji zarzucił niewyjaśnienie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności okresu pracy na stanowisku spawacza. Podniósł także istotne uchybienie procesowe polegające na pominięciu dowodu z jego zeznań jako strony, przez co został pozbawiony możliwości wyjaśnienia kwestii swojego zatrudnienia. Apelujący zarzucił, że korespondencja z sądu kierowana była na nieprawidłowy adres, przez co został pozbawiony możliwości udziału w postępowaniu – nie był obecny na rozprawie, po której zamknięciu nastąpiło ogłoszenie wyroku. Wskazując na powyższe zarzuty, E. W. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd okręgowy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

W sprawie zaistniała nieważność postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. Ubezpieczony słusznie argumentował, że został pozbawiony możliwości obrony swoich praw w postępowaniu przed sądem I instancji, a to wskutek braku prawidłowego zawiadomienia przez sąd okręgowy o terminie rozprawy, bezpośrednio po której nastąpiło wydanie wyroku. Sąd apelacyjny rozważając zarzut ubezpieczonego stwierdził, że z protokołu z 9 maja 2012 r. wynika, że rozprawa została odroczone na termin wyznaczony z urzędu (k. 27 akt sąd.). Przewodniczący składu sędziowskiego zarządzeniem z 11 czerwca 2012 r. wyznaczył termin rozprawy na 24 sierpnia 2012 r. i wezwał ubezpieczonego, celem przesłuchania w charakterze strony. Wezwanie zostało przesłane na adres: (...) i nie zostało odebrane przez ubezpieczonego (k. 34 akt sąd.). Na rozprawie 24 sierpnia 2012 r. sąd okręgowy odnotował w protokole, że ubezpieczony nie stawił się, wezwany prawidłowo. Tymczasem, z treści pisma procesowego strony z 27 marca 2012 r. wynika, że zamieszkuje pod adresem: (...) (k. 19). Wezwanie ubezpieczonego na termin rozprawy 24 sierpnia 2012 r., wobec niestawiennictwa strony było więc nieprawidłowe i zostało dokonane z naruszeniem przepisów art. 149 § 2 k.p.c. i art. 150 k.p.c. Tym samym słuszny jest zarzut, że strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw - skoro ubezpieczony nie został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy i wskutek tego nie wziął udziału w rozprawie, po której zapadł zaskarżony apelacją wyrok, to powyższe uchybienie ze strony sądu I instancji skutkuje nieważnością postępowania. Sąd apelacyjny miał przy tym na uwadze, że adres: ul. (...) ubezpieczony wskazywał także w toku postępowania przed organem rentowym i jak podał w toku rozprawy apelacyjnej, jedynie omyłkowo w odwołaniu od decyzji wskazał adres: ul. (...). Wobec tego, już odpowiedź na odwołanie wraz ze stosownym pouczeniem doręczona ubezpieczonemu na adres przy (...) nie została przez niego odebrana, a na zwrotnym potwierdzeniu odbioru widnienie zapis adresat nieobecny. Ubezpieczony stawił się jednak na rozprawę 9 maja 2012 r. i brał w niej aktywny udział, co nie miało już miejsca w przypadku posiedzenia z 24 sierpnia 2012 r.

Stwierdzenie nieważności postępowania jest niezależne od wpływu tej wady na wynik sprawy, bowiem wada ta niweczy walor prawny dotychczasowego postępowania. Sprawia to, że sąd apelacyjny nie może w ogóle przystępować do merytorycznej kontroli zakwestionowanego orzeczenia, bowiem w takiej sytuacji wyłączona jest potrzeba, a wręcz nawet możliwość, wykazywania związku przyczynowego między nieważnością postępowania a wynikiem sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 1997 r., II CKN 70/97).

Stwierdzenie nieważności postępowania przesądziło o braku możliwości merytorycznej oceny rozstrzygnięcia. Rozpoznając sprawę ponownie, sąd okręgowy przeprowadzi postępowanie w zakresie, w jakim uległo ono zniesieniu z przyczyn nieważności, a następnie dokona istotnych w sprawie ustaleń i w konsekwencji oceny prawej.

Mając powyższe na uwadze sąd apelacyjny, na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok znosząc postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i sprawę przekazał sądowi okręgowemu do ponownego rozpoznania.